

ΚΕΙΜΕΝΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

1ο ΜΑΘΗΜΑ

Ο ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ovidius poeta in terra Pontica exulat. Epistulas Romam scriptitat. Epistulae plenae querelarum sunt. Romam desiderat et fortunam adversam deplorat. Narrat de incolis barbaris et de terra gelida. Poetam curae et miseriae excruciant. Epistulis contra iniuriam repugnat. Musa est unica amica poetae.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ο ποιητής Οβίδιος είναι εξόριστος στη χώρα του Εύξεινου Πόντου. Γράφει συχνά επιστολές στη Ρώμη. Οι επιστολές είναι γεμάτες παράπονα. Επιθυμεί τη Ρώμη και θρηνεί την αντίξοχη τύχη. Διηγείται για τους βάρβαρους κατοίκους και την παγωμένη γη. Οι έγνοιες και οι δυστυχίες βασανίζουν τον ποιητή. Με επιστολές μάχεται ενάντια στην αδικία. Η Μούσα είναι η μοναδική φίλη του ποιητή.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ovidius-ii-(i) = Οβίδιος

poeta-ae = ποιητής

terra-ae = η γη, η χώρα

in terra = στη χώρα

Ponticus-a-um = ο του Εύξεινου Πόντου, ο Ποντικός

exulo-avi-atum-are = εξορίζομαι, είμαι εξόριστος

epistula-ae = η επιστολή

Roma-ae = η Ρώμη

scriptito-avi-atum-are = γράφω συχνά, αλληλογραφώ

plenus-a-um = ο πλήρης, ο γεμάτος

querela-ae = το παράπονο

sum-fui-esse = είμαι, υπάρχω

desidero-avi-atum-are = επιθυμώ

fortuna-ae = η τύχη, το συμβάν// μόνο στον πληθ.=περιουσία

adversus-a-um = αντίθετος, ενάντιος, αντίξοος

deploro-avi-atum-are = θρηνώ

narro-avi-atum-are = διηγούμαι

incola-ae = ο, η κάτοικος

de incolis = για τους κατοίκους
de terra = για τη γη
barbarus-a-um = βαρβαρικός, βάρβαρος
gelidus-a-um = ο παγωμένος, ο ψυχρός
cura-ae //curo-avi-atum-are = φροντίδα//φροντίζω
miseria-ae = η δυστυχία
excrucio-avi-atum-are = βασανίζω

iniuria-ae = η αδικία

contra iniuriam = έναντι στην αδικία
repugno-avi-atum-are = αντιμάχομαι
repugno +δοτική = αντιμάχομαι κάτι
repugno + contra + αιτιατική= μάχομαι ενάντια σε κάτι
expugno-avi-atum-are = κυριεύω, εκπορθώ
oppugno-avi-atum-are = πολιορκώ
pugna-ae = η μάχη
Musa-ae = η Μούσα
amica-ae //amicus-a-um= η φίλη// φιλικός
unicus-a-um = μοναδικός

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Ovidius poeta in terra Pontica exulat:

κύρια πρόταση exulat: ρήμα, Ovidius: υποκείμενο ρήματος, poeta: παράθεση στο υποκείμενο Ovidius, in terra: εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο, Pontica: επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη terra

2. Epistulas Romam scriptitat:

κύρια πρόταση scriptitat: ρήμα, Ovidius: εννοείται υποκείμενο, Epistulas: αντικείμενο ρήματος, Romam: αιτιατική, ως επιρρηματικός προσδιορισμός κατεύθυνσης σε τόπο

3. Epistulae plenae querelarum sunt:

κύρια πρόταση sunt: ρήμα, Epistulae: υποκείμενο ρήματος, plenae: κατηγορούμενο στο υποκείμενο Epistulae, querelarum: γενική περιεχομένου από τη λέξη plenae

4. Romam desiderat et fortunam adversam deplorat:

Romam desiderat: *κύρια πρόταση* desiderat: ρήμα, Ovidius: εννοείται υποκείμενο ρήματος, Romam: αντικείμενο ρήματος

et fortunam adversam deplorat: *κύρια πρόταση* deplorat: ρήμα, Ovidius: εννοείται υποκείμενο ρήματος, fortunam: αντικείμενο ρήματος, adversam: επιθετικός προσδιορισμός στο αντικείμενο fortunam

5. Narrat de incolis barbaris et de terra gelida:

κύρια πρόταση narrat: ρήμα, Ovidius: εννοείται υποκείμενο ρήματος, de incolis, de terra: εμπρόθετοι προσδιορισμοί αναφοράς, barbaris: επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *incolis*,

gelida: επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *terra*

7. Poetam curae et miseriae excruciant:

κύρια πρόταση excruciant: ρήμα, curae, miseriae: υποκείμενα ρήματος, poetam: αντικείμενο ρήματος

8. Epistulis contra iniuriam repugnat:

κύρια πρόταση repugnat: ρήμα, Ovidius: εννοείται υποκείμενο ρήματος, Epistulis: αφαιρετική οργάνου, contra iniuriam: εμπρόθετος προσδιορισμός αντίθεσης

9. Musa est unica amica poetae:

κύρια πρόταση est: ρήμα, Musa: υποκείμενο ρήματος, amica: κατηγορούμενο στο υποκείμενο *Musa*, unica: κατηγορηματικός προσδιορισμός στη λέξη *amica*, poetae: γενική κτητική από τη λέξη *amica*

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ovidius : ονομαστική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού β' κλίσης Ovidius – ii//I (αρσενικό)

poeta : ονομαστική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης poeta- ae (αρσενικό)

terra: αφαιρετική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης terra- ae (θηλυκό)

Pontica: αφαιρετική πτώση ενικού αριθμού του θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης Ponticus-a –um

exulat: γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος exulo-avi –atum-are (α' συζυγία)

Epistulas: αιτιατική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης epistula- ae (θηλυκό)

Romam (μόνο ενικό): αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης Roma- ae (θηλυκό)

scriptitat: γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος scriptito-avi-atum-are (α' συζυγία)

Epistulae: ονομαστική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης epistula- ae (θηλυκό)

plena: ονομαστική πτώση πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης plenus-a-um

querelarum: γενική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης querela- ae (θηλυκό)

sunt: γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος sum-fui-/- esse

Romam (μόνο ενικό): αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης Roma- ae (θηλυκό)

desiderat: γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος desidero-avi-atum-are (α' συζυγία)

fortunam: αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης fortuna- ae (θηλυκό)

adversam: αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης adversus-a-um

deplorat: : γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος deploro-avi-atum-are (α' συζυγία)

Narrat: γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος narro-avi-atum-are (α' συζυγία)

incolis: αφαιρετική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης incola-ae (αρσενικό/θηλυκό)

barbaris: αφαιρετική πτώση πληθυντικού αριθμού του αρσενικού/θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης barbarus-a-um

terra: αφαιρετική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης terra- ae (θηλυκό)

gelida: αφαιρετική πτώση ενικού αριθμού του θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης gelidus-a-um

Poetam: αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης poeta- ae (αρσενικό)

curae: ονομαστική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης cura - ae (θηλυκό)

miseriae: ονομαστική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης miseria – ae (θηλυκό)

excruciant: γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος excrucio-avi-atum-are (α' συζυγία)

Epistulis: αφαιρετική πτώση πληθυντικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης epistula – ae (θηλυκό)

iniuriam: αιτιατική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης iniuria - ae (θηλυκό)

repugnat: γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του ρήματος repugno-avi-atum-are (α' συζυγία)

Musa: ονομαστική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού άκλίσης Musa- ae (θηλυκό)

est: γ'ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος sum-fui/-esse

unica: ονομαστική πτώση ενικού αριθμού του θηλυκού γένους του επιθέτου β' κλίσης unicus-a-um

amica: ονομαστική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης amica- ae (θηλυκό)

poetae: γενική πτώση ενικού αριθμού του ουσιαστικού α' κλίσης poeta- ae (αρσενικό)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Χρήση Πτώσεων

Η **ονομαστική** δηλώνει το υποκείμενο (*poeta exulat*), την παράθεση (*Ovidius poeta*) ή το κατηγορούμενο (*Musa est amica*)

Η **γενική** δηλώνει την κτήση (*amica poetae*) ή λειτουργεί ως συμπλήρωμα επιθέτων (*plena querelarum*)

Η **αιτιατική** δηλώνει το αντικείμενο (*Epistulas scriptitat*), τα ονόματα των πόλεων (*Romam scriptitat*) σε αιτιατική πτώση δηλώνουν κατεύθυνση σε τόπο

Η **αφαιρετική** δηλώνει το όργανο (*Epistulis repugnat*)

Εμπρόθετοι Προσδιορισμοί

in (πρόθεση)+ αφαιρετική = στάση σε τόπο (*in terra*)

de (πρόθεση) + αφαιρετική = αναφορά (*de incolis, de terra*)

contra(πρόθεση) + αιτιατική = εναντίον, εχθρική διάθεση (*contra iniuriam*)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Α' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

1) Τα ουσιαστικά αυτής της κλίσης είναι κυρίως ΘΗΛΥΚΑ. Αρσενικά είναι μόνο αυτά

που δηλώνουν αρσενική οντότητα ή κάποιο ανδρικό επάγγελμα π.χ nauta -ae, poeta -ae.

2) Το θηλυκό γένος των δευτερόκλιτων επιθέτων κλίνεται κατά την πρώτη κλίση (*Pontica, plena, adversa, barbara, gelida, unica*)

Οι καταλήξεις είναι οι εξής:

Ενικός Αριθμός Πληθυντικός Αριθμός

Ον. -a → terra -ae → terrae

Γεν. -ae → terrae -arum → terrarum

Δοτ. -ae → terrae -is → terris

Αιτ. -am → terram -as → terras

Κλητ. -a → terra -ae → terrae

Αφαιρ. -a → terra -is → terris

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

Α'ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΡΗΜΑΤΩΝ

Στην πρώτη συζυγία ανήκουν τα ρήματα που έχουν χαρακτήρα θέματος -a

(ama -o= amo)

Κλίνονται ως εξής:

am-o, ama -s , ama-t , ama- mus , ama- tis , ama- nt

ΤΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΡΗΜΑ SUM

Ο Ενεστώτας κλίνεται ως εξής: sum, es, est, sumus, estis, sunt.